

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. Z. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS uznała, że nie jest on niezdolny do pracy.

Wnioskodawca M. Z. wywiódł odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację prezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

M. Z. urodzony dnia (...), zawód wyuczony ślusarz – mechanik.

W dniu 22 sierpnia 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności.

Został skierowany na badania przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 12 września 2013 r. stwierdził, że nie jest on niezdolny do pracy, rozpoznając u wnioskodawcy stan po leczeniu operacyjnym spondylozy L4 do L5, jaskrę obu oczu, otyłość .

Na skutek wniesionego sprzeciwu wnioskodawca został skierowany na badania przed Komisję Lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 14 października 2013 roku uznała, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy diagnozując, zamiany zwyrodnieniowe kręgosłupa L-S z okresowym zespołem bólowym, stan po leczeniu operacyjnym spondylozy L4 – L5, jaskrę obu oczu.

Decyzją z dnia 17 października 2013 r., zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. Z. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS.

Niesporne a nadto dowód: wniosek k. 1-3 akt rentowych, orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 12.09.2013 k. 23 akt ubezpieczeniowych , opinia lekarska k. 13 verte dokumentacji medycznej, sprzeciw k.17 dokumentacji medycznej, orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 14.10.2013 k.26 akt rentowych, opinia komisji lekarskiej ZUS k. 25-26 dokumentacji medycznej, decyzja z dnia 17.10.2013r. k. 38 akt rentowych.

W celu ustalenia, czy stan zdrowia strony wskazuje, że jest ona częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, jeśli tak to od kiedy, z powodu jakich schorzeń, jaki jest przewidywalny okres tej niezdolności do pracy, wymagane były wiadomości specjalne, zatem Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego: neurologa, okulisty oraz neurochirurga.

Powołani w sprawie biegli rozpoznali u wnioskodawcy następujące schorzenia: przewlekłe zapalenie brzegów powiek – dysfunkcję gruczołu Meiboma, nadwzroczność z astygmatyzmem obu oczu, niedowidzenie oka prawego, nadciśnienie oczne – obserwacja w kierunku jaskry, stan po stabilizacji przeznasadowej międzytrzonowej L4 L5 AD 2011, przewlekły zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego z rozpoczynającymi się zmianami zwyrodnieniowymi, przebytą rwę kulszową lewostronną, uszkodzenie korzenia czuciowego po stronie lewej, otyłość.

Biegły sądowy okulista stwierdził u wnioskodawcy dużego stopnia nadwzroczność i astygmatyzm obu oczu z obniżoną ostrością wzroku do 0,3 w oku prawym i 0,7 w oku lewym. Wskazał, iż odcinek przedni i dno oka nie wykazują istotnych odchyłeń od normy. Dysfunkcja gruczołów Meiboma wymaga regularnego i długotrwałego leczenia . W trakcie badania widzenia obuocznego stwierdził obecność fuzji (II stopień widzenia obu ocznego) i brak strereopsji (III stopień widzenia obuocznego zdolność postrzegania głębi). Biegły wskazał, iż brak pełnego

widzenia obu ocznego jest przeciwwskazaniem do obsługi maszyn w ruchu. Podał, iż stan ten wymaga dokładniejszej analizy przez specjalistę medycyny pracy, po uprzednim wykonaniu testów psychotechnicznych, celem oceny na jakim stanowisku mógłby pracować skarżący. We wnioskach końcowych wskazał, iż stan narządu wzroku ogranicza zdolność do pracy na stanowisku ślusarza – mechanika. Stwierdził, iż wnioskodawca jest trwale, częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami a niezdolność do pracy występuje co najmniej od 2010 r. – od tego czasu dostępna jest dokumentacja medyczna .

dowód : opinia biegłej sądowej okulisty k. 25-27 akt

Biegły sądowy neurochirurg stwierdził, iż wnioskodawca od lat cierpi na bóle lędźwiowe, rozpoznano ześlizg L4 L 5 z tego powodu wnioskodawca był poddany zabiegowi operacyjnemu w 2012 r., po operacji w obrazie radiologicznym obraz stabilizacji jest prawidłowy, brak cech niewydolności kręgosłupa i układu nerwowego, okres rekonwalescencji po przebytej operacji jest zakończony. W obrazie klinicznym dominują objawy podmiotowe, przedmiotowe bez istotnych odchyłeń. We wnioskach końcowych wskazał, iż od strony neurochirurgicznej brak podstaw do orzekania długotrwałej niezdolności do pracy zgodnie z wiekiem i wykształceniem .

dowód : opinia biegłej sądowej neurochirurga k. 32 verte akt

Biegła sądowa neurolog badaniem neurologicznym stwierdził zaburzenia czucia skórniego w zakresie unerwienia korzeniowego S1 po stronie lewej, w następnie przebytej rwy kulszowej lewostronnej. Wyjaśniła, iż bóle okolicy lędźwiowej kręgosłupa mają charakter mięśniowo – stawowy. Wskazała, iż w 2011 r. wykonano operacyjnie stabilizację międzykręgową L4/ L5 z dobrym rezultatem klinicznym a tym samym ustala przyczyna konfliktu korzeniowego. Biegła nie stwierdziła nasilenia dysfunkcji ruchowej kręgosłupa w stopniu powodującym długotrwałą niezdolność do pracy. Podała, iż redukcja masy ciała i wzmocnienie mięśni brzucha jest wskazana celem utrzymania uzyskanej poprawy stanu neurologicznego i funkcjonalnego.

dowód : opinia biegłej sądowej neurolog a k. 38-39 akt

Pozwany organ rentowy nie podzielił opinii biegłego okulisty wskazując, iż komisja lekarska wydała orzeczenie w oparciu o dokumentację lekarską okulistyczną zawartą w aktach ZUS, dokumentacja ta potwierdza rozpoznanie jaskry i leczenie. Natomiast brak widzenia obuocznego rozpoznał tylko biegły okulista. Organ rentowy wniósł o powołanie innego biegłego okulisty, wskazując na istotne rozbieżności w ustaleniach lekarzy okulistów. Nie wniósł uwag do opinii pozostałych biegłych

(pismo organu rentowego k. 52 akt)

Sąd zważył, iż zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy w pełni zasługuje na wiarę, dokumenty zawarte w aktach rentowych ubezpieczonego oraz dokumentacji lekarskiej nie były kwestionowane przez żadną ze stron, co do ich prawdziwości, rzetelności. Także i Sąd nie znalazł podstaw by nie dać im wiary.

Opinie sporządzone przez biegłych są rzeczowe i konkretne, zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski. Zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych. Sąd w pełni je podzielił. Zważyć należy, że zostały wydane po dokonaniu oględzin i badaniu wnioskodawcy, analizie przedłożonej przez niego dokumentacji i w oparciu wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS i sprawy. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u niego schorzenia i ich wpływ na zdolność do pracy. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych. Stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Podkreślenia wymaga, iż powołani w sprawie biegli neurolog i neurochirurg uznali, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy, jednak biegły okulista wskazał, iż M. Z. jest osobą trwale, częściowo niezdolną do pracy zgodnie z kwalifikacjami i ta opinia stanowi podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W myśl art. 57 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - dalej: ustawa (Dz.U z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która jest niezdolna do pojęcia jakiegokolwiek pracy.

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to czy ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Poza sporem było spełnienie przez ubezpieczonego pozostałych przesłanek warunkujących prawo do renty.

Należy zauważyć, iż biegły okulista w sposób kategoriyczny stwierdził, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy a niezdolność ta ma charakter trwały. Zdaniem biegłego częściowa niezdolność do pracy występuje od 2010 r., gdyż od tego czasu dostępna jest dokumentacja medyczna .

Podkreślenia wymaga, iż pozwany nie podzielił opinii w zakresie orzeczenia o istnieniu niezdolności do pracy wskazując, że brak widzenia obuocznego rozpoznał tylko biegły okulista i wniósł o powołanie dowodu z opinii innego biegłego okulisty.

Zważyć jednak należy, iż zarzuty pozwanego są lakoniczne, a stanowisko prezentowane w nich niespójne. Nie uszło uwadze Sądu, iż pozwany co do zasady kwestionuje występowanie u wnioskodawczyni niezdolności do pracy (k.52) w oparciu o uznanie, iż rozpoznanie biegłego sądowego okulisty w zakresie braku widzenia obuocznego nie zostało potwierdzone przez komisję lekarską ZUS .

Godzi się wskazać, iż w dokumentacji załączonej przez ubezpieczonego w trakcie postępowania orzeczniczego tj. w karcie informacyjnej lekarza kierującego z dnia 06.02.2012 r. (k. 20 akt ubezpieczeniowych) oraz karcie leczenia okulistycznego z Poradni Okulistycznej w S. (k. 21-24 akt ubezpieczeniowych) lekarze leczący wnioskodawcę wskazywali na inne schorzenia (obok jaskry) występujące u niego, w tym na zaburzenia widzenia precyzyjnie, określając wadę, co potwierdza, że lekarze okuliści leczący wnioskodawcę wcześniej niż biegły sądowy wskazywali na występujące u ubezpieczonego schorzenia oczne. Ponadto postępowanie orzecznicze pozwanego przeprowadzono bez konsultacji z lekarzem okulistą. Tym samym stanowisko pozwanego nie jest zasadne. Natomiast fakt, iż komisja lekarska ZUS w oparciu o przedłożoną dokumentację medyczną nie uwzględniła powyższych okoliczności w opinii lekarskiej z dnia 14.10.2013 r. nie stanowi podstaw do zaprezentowanych twierdzeń i uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego okulisty. Pozwany bez uzasadnienia zarzuca biegłemu okuliście przekłamanie wyników badań dodatkowych przeprowadzonych przez tego biegłego celem wydania opinii,

natomiast nie neguje wniosków orzeczniczych biegłego zawartych w opinii co do trwałej częściowej niezdolności do pracy.

Wskazać również trzeba, iż sam fakt, że opinia biegłych okazała się niekorzystna dla strony nie stanowi podstawy do powołania w sprawie dowodu z opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innego biegłego lekarza z tej dziedziny. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyrok SN z 25 września 1997 r., II UKN 271/97, publ. OSNP 1998/14/430). Potrzeba powołania dowodu z opinii uzupełniającej jak i dowodu z innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej opinii (m. in. wyroki SN: z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74 nie publ., z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807, z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99 nie publ, z dnia 21 października 2001 r., IV CKN 478/00, nie publ.). Powołanie dowodu z opinii uzupełniającej lub dowodu z opinii innego biegłego będzie celowe i uzasadnione, jeżeli wydana wcześniej przez biegłego opinia nie wyjaśnia dostatecznie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd jednakże oceniając przywołaną powyżej opinię biegłego okulisty nie znalazł jakichkolwiek podstaw do dopuszczenia w sprawie dowodu z opinii uzupełniającej lub opinii kolejnego biegłego sądowego z urzędu a pozwany nie zdołała wskazać rzeczowych argumentów kwestionujących wnioski płynące z opinii biegłego okulisty.

Reasumując stwierdzić należy, że zastrzeżenia pozwanego do opinii biegłego sądowego okulisty stanowią tylko polemikę z prawidłowymi ich ustaleniami.

Godzi się także w tym miejscu także zauważyć, że orzekając o niezdolności do pracy Sąd bierze pod uwagę szereg elementów, nie tylko stan zdrowia ubezpieczonego, koniecznym jest również uwzględnienie jego poziomu kwalifikacji, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego. Tym samym zgodnie ze stanowiskiem biegłego sądowego okulisty wnioskodawca M. Z. jest częściowo trwale niezdolny do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, bowiem nie może obsługiwać maszyn w ruchu i tym samym kontynuować zatrudnienia na wcześniej zajmowanych stanowiskach.

W tym miejscu zwrócić także należy uwagę na to, iż zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne były już znane na etapie postępowania przed organem tj. w czasie orzekania przez lekarza orzecznika ZUS i komisję lekarską ZUS. Wynika to z faktu, iż okoliczności dotyczące istnienie trwałej, częściowej niezdolności do pracy wynikają ze stanu zdrowia wnioskodawcy w szczególności ze stanu narządu wzroku niezmiennego w okresie orzekania przez lekarzy orzeczników jak i komisję lekarską, a uwarunkowanego brakiem widzenia obuocznego.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania w ocenie Sądu pozwany już na etapie postępowania przed organem rentowym miał możliwość orzec o niezdolności do pracy ubezpieczonego, co skutkuje stwierdzeniem odpowiedzialności organu za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, Sąd orzekł jak sentencji wyroku, przyznając ubezpieczonemu prawo do dochodzonego świadczenia poczynając od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o rentę.

SSO Maria Ołtarzewska

Z

1. (...)

2. (...)

(...)